

SÖKANDE

Taxisamordning i Åsele AB, 556329-2514
Centralgatan 27
910 60 Åsele

Ombud: Advokat Erik von Ahn
Advokaterna von Ahn AB
Herrgårdsvägen 6
915 32 Robertsfors

MOTPART

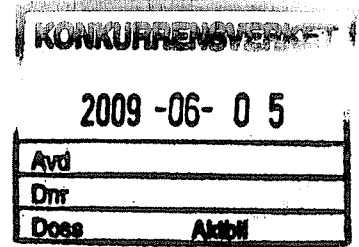
Västerbottens läns landsting
901 89 Umeå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Länsrätten beslutar att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse gjorts genom ny prövning av anbud.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Västerbottens läns landsting (landstinget) har infordrat anbud på samhällsbetalda transporter och beslutade den 25 februari 2009 att, avseende transporter inom trafikområde Åsele, anta det anbud som lämnats av AB J Bokestig Platt (Bokestig). – Upphandlingen har genomförts som ett öppet förfarande enligt 4 kap. LOU.

Taxisamordning i Åsele AB (Bolaget) yrkar i länsrätten att upphandlingen ska rättas genom att Bokestig utesluts från kvalificeringsfasen av anbudsprövningen och att landstinget därefter gör en ny utvärdering.

Landstinget bestrider bifall till Bolagets ansökan och yrkar att länsrätten ska avslå ansökan om överprövning.

Genom interimistiskt beslut den 10 mars 2009 har länsrätten förordnat att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU)

En upphandlande myndighet ska anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som innehåller det lägsta priset. (12 kap. 1 § första stycket LOU)

En upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Myndigheten får begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. (9 kap. 8 § LOU)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. (16 kap. 2 § första stycket LOU)

UTREDNINGEN

I förfrågningsunderlagets Upphandlingsföreskrifter anges bl.a. följande.

2.1 Upphandlingsform - Denna upphandling genomförs som ett öppet förfarande enligt LOU. Upphandlingsformen medger ej förhandling, varför det är av stor vikt att alla krav och villkor enligt detta förfrågningsunderlag följs och att bästa villkor lämnas i anbudet. 2.2 Obligatoriska krav - Förfrågningsunderlaget med bilagor innehåller ett antal obligatoriska krav som benämnd "skallkrav". Dessa är markerade med fetstil "skall" och måste vara uppfyllda redan när anbudet inges. Förutsättningen för att ett anbud ska kunna prövas, utvärderas och antas är att dessa skallkrav är uppfyllda. Anbud som inte uppfyller skallkraven kommer att förkastas. Skallkraven avser såväl krav på anbudsgivaren som på efterfrågad tjänst. 2.3 Anbudets form och innehåll - Anbudet skall vara skriftligt, avfattat på svenska samt undertecknat av behörig företrädare hos anbudsgivaren. 2.4 Rättelse och förtydligande av anbud - Landstinget kan medge att anbudsgivare får rätta en uppenbar felskrivning eller felräkning eller annat uppenbart fel i anbudet. Landstinget kan också begära att ett anbud förtydligas och kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegräns-

ning. Förtydliganden och kompletteringar ska bekräftas skriftligt. 2.7 Anbudstidens utgång – Anbud skall vara landstinget tillhanda på angiven adress senast den 26 januari 2009. Anbud som inkommer efter anbudstidens utgång får inte prövas. 2.10.2 Utvärdering av anbud - Utvärderingskriterier – Under förutsättning att inkomna anbud uppfyller kraven enligt punkt ”Kvalificering” ovan, kommer det/de anbud att antas som är det/de för landstinget ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn tagen till följande utvärderingskriterier:

1. Pris
2. Kvalitet

Utvärderingskriteriet Pris avser de av anbudgivarna angivna uppgifterna enligt Anbudsformulär (bilaga 2:1). Priserna i anbudet jämförs med faktiskt utförda transportvolymen under februari 2008. På de rader där den faktiska volymen under februari 2008 varit 0 kommer detta att i värderingen åsättas värdet 1 (ett) för att erhålla en rättvisande jämförelse mellan anbudena. På detta sätt erhålls ett utvärderingspris. Utvärderingskriteriet Kvalitet avser de av anbudsgivaren angivna uppgifterna enligt Anbudsformulär (bilaga 2:2). Anbudsgivarens poäng för kvalitet enligt bilaga 2:2 jämförs med den maximala poängen som kan erhållas för kvalitet. Den procentuella skillnaden räknas fram och ger ett justeringstal. Med hjälp av detta justeringstal räknas ett indexpris fram för anbudet enligt följande formel: $\text{Indexpris} = \text{Utvärderingspris} \times (1 + \text{justeringstal}/100)$. Den anbudsgivare som får det lägsta indexpriset har lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

I förfrågningsunderlagets B Uppdragsspecifikation anges bl.a. följande under 10 Fordon. Förteckning över vilka fordon som avses att nyttjas för uppdraget med angivande av fordonstyp och stationering skall bifogas anbudet, se Fordon – tillgänglighet (bilaga 3).

I Uppdragsspecifikation bilaga 2:2 Anbudsformulär – kvalitet Fordon, vilken bifogats AB J Bokestigs anbud, anges bl.a. följande.

Fordon nr (enligt bilaga 3, Fordon – tillgänglighet)

	Fordon	Poäng	1	2	3	4	5	6	7
10	Pass pl fler än 4	1							
11	Vridbar pass stol	1							
12	Glidbräda	1							
13	Alfabår	2							
14	Bår av annan typ	1		1	1	1	1		1
15	Lyft	1							
16	Trappklättrare	2							
17	Bärstol	1							
18	Reflexväst, handlampa, bälteskniv	1	1	1	1	1	1	1	1
19	Brandsläckare	2	1	1	1	1	1	1	1
20	Egen rullstol i bilen	1	*						
21	Mobiltelefon med handsfree	2	1	1	1	1	1	1	1
22	Alkolås vid avtalsstart	4	1	1	1	1	1	1	1
23 e	Mobitex mellan BC och transportören via GPRS combi (handdator)	10	1	1	1	1	1	1	1

* Poäng avseende punkten 20 kan ej utläsas av underlaget

I Uppdragsspecifikation, bilaga 3 Fordon – tillgänglighet, vilken bifogats AB J Bokestigs anbud, anges bl.a. följande.

Fordon nr	Stationeringsort	Typ (kombi /spec)	Årsmodell	Miljöklass	Tillgängl. dygnet runt J/N	Inst.-tid (min)	Ant. pass-sittpl.	Bår J/N	Ant. rullstolsplatser	Tillk. sittpl. när rullst ej anv
1	Åsele	spec.	09	2005 PM	N	15	3	N	1	1
2	Åsele	kombi	08	2005 PM	J	15	4	J		
3	Åsele	kombi	09	2005 PM	J	15	4	J		
4	Åsele	kombi	09	2005 PM	J	15	4	J		
5	Åsele	kombi	09	2005 PM	J	15	4	J		
6	Fredrika	spec.	08	2005 PM	N	15	3	N	1	1
7	Fredrika	kombi	08	2005 PM	J	15	4	J		

I Upphandlingsrapport den 25 februari 2009 anges bl.a. följande avseende trafikområde Åsele. Två anbud har inkommit. Till leverantör föreslås Bokestig. Bolaget har erhållit det lägsta indexpriset.

PARTERNAS ANFÖRANDEN

I ansökan om överprövning anför **Bolaget** bl.a. följande: Bokestig har i sitt anbud till landstinget uppgett att två åkerier, som är medlemmar i Taxi-samordning AB, ska fungera som underentreprenörer till Bokestig. Detta är inte riktigt. Vid personliga samtal den 5 mars 2009 med ägarna till de angivna åkerierna intygar de att de inte har gett något löfte om att köra till Bokestig. Det förtjänar att påpekas att åkarna som äger angivna åkerier är styrelseledamöter i Bolaget. Genom att i anbudet uppge dessa åkerier har Bokestig lämnat oriktiga uppgifter till landstinget och därför bör Bokestigs anbud avvisas.

Landstinget har i yttrande den 16 mars 2009 anfört bl.a. följande. Landstinget har vid den aktuella upphandlingen inte brutit mot de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna för upphandling eller någon bestämmelse i LOU. Grund för ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU saknas således. Bolaget är en beställningscentral i vilken ingår bl.a. företagen Fredrika Taxi AB och Ångmans Taxi i Åsele AB. Landstinget har genom tilldelningsbeslut den 25 februari 2009 tilldelat Bokestig kontraktet för trafikområde Åsele. Bokestig har uppgivit att man vid genomförandet av kontraktet avser att anlita underleverantörer. Som underleverantörer har uppgivits Fredrika Taxi AB och Ångmans Taxi i Åsele AB. Efter offentliggörandet av tilldelningsbeslutet kontaktades landstinget av företrädare för de båda företagen som då uppgav att inget av bolagen avsåg att vara underleverantör till Bokestig. Kontakterna med landstinget hade föregåtts av ett möte i Bolaget. Såvitt landstinget upplysts har företrädarna för Fredrika Taxi AB och Ångmans Taxi i Åsele AB vid detta möte blivit informerade om att ut-

förande av tjänster som underleverantör till Bokestig skulle vara i strid med det avtal som man har med Bolaget och att detta skulle kunna vara skadeståndsgrundande. Landstinget kan konstatera att ord står mot ord i fråga om dels vilken form kontakterna mellan Fredrika Taxi AB, Ångmans Taxi i Åsele AB och Bokestig haft under anbudstiden, dels i fråga om vad som avtalats bolagen emellan rörande åtagandet att vara underleverantör i det nu aktuella uppdraget. Det är således inte visat att Bokestig lämnat oriktiga uppgifter i sitt anbud. Vid tidpunkten för tilldelningsbeslutet hade det inte heller framkommit några uppgifter som visade annat än att de angivna underleverantörerna skulle anlitas vid utförandet av kontraktet. Vad bolaget anför i sin ansökan om överprövning utgör inte skäl för uteslutning enligt 10 kap. LOU. Landstinget bestrider Bolagets påstående att anbudet från Bokestig ej borde ha tagits upp till prövning.

Bolaget har i svar den 30 mars 2009 anfört bl.a. följande. Landstinget har brutit mot LOU genom att Bokestig tillåtits att, efter anbudstidens utgång, muntligen ändra sitt anbud på så sätt att de i anbudet lämnade uppgifterna om fordon och underleverantörer återtas och – likaledes muntligen – ställt i utsikt att likvärdiga fordon som de i anbudet angivna kommer att användas under upphandlingens genomförandefas. – Varje anbud ska bedömas såsom det ligger per anbudstidens utgång. Det är i målet ostridigt att de i Bokestigs anbud lämnade uppgifterna om fordon och underleverantörer inte motsvarar verkliga förhållanden. Vad som är föreskrivet beträffande anbudstidens utgång är en absolut gräns. Anbud som inkommer efter denna tidpunkt ska förkastas. Också rättelser, ändringar och kompletteringar som innebär en ändring av ett anbuds materiella innehåll är, om ändringen har skett efter anbudstidens utgång, att betrakta som ett nytt anbud och ska därför inte prövas. Det nu sagda innebär inte något hinder mot att pröva anbudet i det skick det har per anbudstidens utgång. Förutsättningarna för att rätta, förtydliga och komplettera ett anbud grundar sig på undantagsregler och ska som sådana tillämpas restriktivt. Om en rättelse, ett förtyd-

ligande eller en komplettering innebär att ett anbud ändras till sitt innehåll eller att en anbudsgivare medges andra förutsättningar än vad som följer av upphandlingsförutsättningarna är undantagsregeln inte tillämplig. I förevarande fall har Bokestig beretts tillfälle att ändra sitt anbud på så sätt att det, med bortseende från de i anbudet angivna fordonen, lämnats en muntlig bekräftelse på att andra fordon ska användas. Genom att tillåta Bokestig att på här angivet sätt, och efter anbudstidens utgång, ändra sitt anbud har landstinget brutit mot principen om likabehandling och därigenom mot bestämmelsen i 1 kap. 9 § LOU. Genom förfarandet har Bokestig beretts längre rådrum för sitt val av fordon och kontraktering av underleverantörer än övriga leverantörer. Det kan inte uteslutas att detta ytterligare rådrum har varit prispåverkande. Under alla förhållanden har man, genom att beredas tid också efter anbudstidens utgång för lämnande av uppgift om vilka fordon som avses att nyttjas för uppdraget, särbehandlats på ett förmånligt sätt i förhållande till övriga anbudsgivare. Det har ålegat Landstinget att, då det stått klart att lämnade uppgifter i anbudet inte överensstämmer med verkliga förhållanden, genomföra en ny kvalificeringsprövning av det aktuella anbudet. Med stöd av bestämmelserna i 11 kap. 12 § LOU hade landstinget kunnat infordra bevis för att bolaget kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras. I avsaknad av annat underlag har det ålegat landstinget att bedöma Bokestigs anbud utifrån det förhållandet att lämnade fordonsuppgifter och uppgifter om underleverantörer inte var relevanta och ånyo pröva om anbudet uppfyller alla i upphandlingen uppställda skallkrav. Enligt bilaga B till förfrågningsunderlaget ska, som tidigare anförts, uppgift om vilka fordon som avses nyttjas för uppdraget anges redan i anbudet. Eftersom den av Bokestig lämnade fordonsförteckningen saknar relevans uppfyller bolagets anbud inte samtliga ställda skallkrav, varför anbudet, enligt vad som följer av 2.2 i anbudsintjudan ska förkastas. Anbudet borde därför vid en förnyad kvalificeringsprövning ha förkastats, varefter en förnyad tilldelningsprövning borde ha skett. Genom att inte förkasta ett anbud som inte uppfyller samtliga ställda

skallkrav har landstinget brutit mot principen om likabehandling och därmed mot bestämmelsen i 1 kap. 9 § LOU. I trafikområde Åsele har, förutom det anbud som Bokestig lämnat, Bolaget lämnat anbud vilket också företagits till tilldelningsprövning och bedömts vara det näst bästa anbudet. Bolaget har lidit eller riskerar lida skada till följd av att landstinget har brutit mot LOU på ovan angivet sätt. Mot bakgrund härav ska överprövning ske.

Landstinget har i yttrande den 3 april 2009 anfört bl.a. följande. Landstinget bestrider att anbudsgivaren Bokestig tillåtits att efter anbudstidens utgång lämna en muntlig bekräftelse på att andra fordon än de som angivits i anbudet ska användas vid utförande av de tjänster som upphandlingen avser. Vad AB J Bokestig bekräftat är att det åtagande som lämnats i anbudet avseende fordon kommer att uppfyllas även om Ångmans Taxi i Åsele AB och Fredrika Taxi AB inte kommer att vara underleverantörer. Uppgifter om fordon som kommer att användas vid utförandet av tjänsten ska redovisas i förfrågningsunderlagets bilaga 3. Denna bilaga innehåller uppgifter om antalet fordon, dess stationeringsort, tillgänglighet över dygnet, viss utrustning m.m. Bilagan är inte en redovisning över särskilda fordonsindivider. Samma förhållanden råder angående de uppgifter som Bolaget lämnat i sitt anbud rörande fordon. – De uppgifter om fordon som Bokestig lämnat vid anbudstillfället är således fortfarande relevanta och det har inte framkommit något som visar att angivna fordon inte kommer att kunna disponeras vid avtalsstart. Något skäl att förkasta anbudet föreligger således inte.

Bolaget har i svar den 14 april 2009 anfört bl.a. följande. Av landstingets yttrande kan inte utläsas att Bokestig har lämnat upplysningar om fordons- typ (kombi/spec), årsmodell, miljöklass, tillgänglighet, inställetid, antal passagerarsittplatser och tillkommande sittplatser när rullstolsplats ej används för de fordon som ska användas istället för de fordon som angivits i

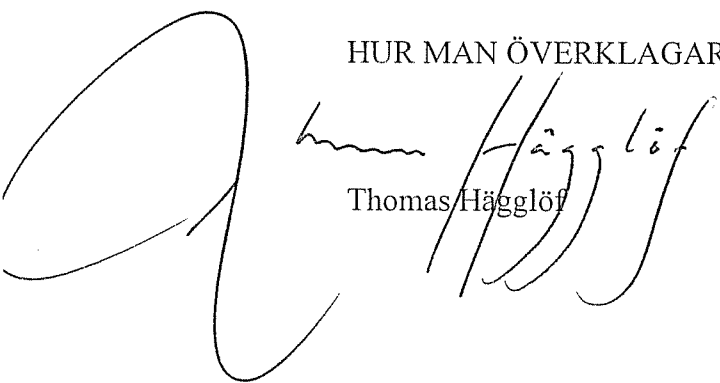
anbudet. Av bilaga B Uppdragsspecifikation framgår att förteckning över vilka fordon som avses att nyttjas för uppdraget med angivande av fordonstyp och stationering skall bifogas anbudet. De uppgifter som Bokestig har lämnat efter anbudstidens utgång uppfyller inte detta skalkrav, därigenom att de lämnade uppgifterna är ofullständiga. Landstingets bedömning, nämligen ”De efterfrågade tjänsterna kommer således att utföras i enlighet med villkoren i förfrågningsunderlaget och Bokestigs anbud” täcker inte vad landstinget själv påstår att Bokestig har uppgivit. Landstingets bedömning är således ett uttryck för en materiell utfyllnad av Bokestigs anbud, vilket i sig strider mot principen om likabehandling och därmed mot 1 kap. 9 § LOU. De uppgifter om fordon som lämnats efter anbudstidens utgång har lämnats muntligen till landstinget. – Rättelse av oriktiga uppgifter, som inte är resultatet av en felräkning eller felskrivning, kan under inga förhållanden rättas i efterhand. Det åligger anbudsgivaren att lämna korrekta uppgifter i sitt anbud. Att rätta i ett anbud får endast ske undantagsvis och tillämpas restriktivt. De omständigheter som nu är för handen är inte av sådant slag att de medger rätt att ändra i det lämnade anbudet. – Vidare har rättelsen inte skett i den ordning som landstinget har föreskrivit.

DOMSKÄL

Den 25 februari 2009 beslutade Landstinget att, avseende transporter inom trafikområde Åsele, anta det anbud som lämnats av Bokestig. I anbudet angavs bl.a. att man avsåg att anlita underleverantörer vid utförandet av uppdraget. Efter tilldelningsbeslutet har Landstinget informerats om att Bokestigs tänkta underleverantörer Fredrika Taxi AB och Ångmans Taxi i Åsele AB inte avsett att vara underleverantörer till Bokestig. Landstinget har även fått information om att det råder en tvist mellan Bokestig och underleverantörerna i frågan om åtagandet att vara underleverantör. Under rådande förhållanden har Landstinget varit skyldigt att utreda och kontrollera riktigheten i de uppgifter som lämnats i Bokestigs anbud. Länsrätten

noterar att Landstinget har tagit kontakt med Bokestig. Bokestig har därvid endast i allmänna ordalag uppgett att vare sig antalet fordon eller den utrustning som ska finnas i fordonen kommer att förändras jämfört med vad som angivits i anbudet. Länsrätten finner – med hänsyn till *dels att* det, till följd av oklarheterna beträffande Bokestigs hantering av underleverantörsfrågan, finns skäl att ifrågasätta om Bokestig verkligen förfogar över resurser som är likvärdiga med dem som angivits i anbudet *dels att* det vid minsta förändring av fordon eller utrustning finns risk för att utvärderingen av anbudet påverkas – att det krävs en mer ingående utredning, än de allmänt hållna uppgifter som Bokestig lämnat till Landstinget, för att med god säkerhet kunna slå fast att anbudet inte ändras på ett för annan anbudsgivare diskriminerande sätt. En sådan utredning har ej gjorts av Landstinget. Det innebär att Landstinget vid upphandlingen handlat i strid med lika-behandlingsprincipen och principen om transparens och därmed mot bestämmelserna i 1 kap. 9 § LOU. Bolaget har därför riskerat att lida skada. Det föreligger därför förutsättningar för att besluta om åtgärder enligt 16 kap. 2 § första stycket LOU. Länsrätten kan enligt förenämnd bestämmelse besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Med hänsyn till att den i målet aktuella bristen hänför sig till prövning av anbud finner länsrätten det tillräckligt att anbudsprövningen görs om efter ytterligare utredning av Landstinget.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1c)

Thomas Hägglöf

